

gressus in domum. facta quoque est facies eius velut nix et post ad speciem suam reuersa est. quod cum fieret stupore percussus obrigui. nec potui scribere que ab illo dicebantur donec visio transiit. Quod cum casto dyacono sub cuius cura debebat retulisset. ille gratia dei repletus. aduentum spiritus sancti me vidisse in illo edocuit. Quidam stiliconis comitis seruus falsas epistolas faciebat tribunatui. ita ut tenerentur homines qui ad ministrandum pergebant. quod ut stilico cognouit. homines qui decepti erant. interuentu sacerdotis dimisit. de ipso vero seruo sacerdoti que stus est. Quem vir sanctus ad se productum cum interrogasset. & actorem tanti flagitii deprehendisset ait. Operetur illum tradi sathane in interitum carnis. ne talia aliquis in posterum audeat admittere. Quae eodem momento cum adhuc sermo esset in ore sacerdotis. spiritus in mundum arreptum cepit discerpe. **S**igiberus. Temporibus quoque graciani in gallia sanctus romanus blaiensis obiit. Ambrosius libros de spiritu sancto ad ipsum gracianum scripsit. Corpore pauli constantinopolis episcopi sub constantio in exilio ab hereticis pro christo suffocatis constantinopolim relatum est cum gloria a theodosio imperatore.

Continentia & capitula xvij. libri.

Octauus decimus liber continet hystoria anno xi. tunc quibus ipse senior theodosius. & iter hec flores quosdam sanctorum ambrosii & iohannis crisostomi. sed & flores eradiis ex libro de gestis patrum qui dicitur paradisus. flores quoque metricos poetarum claudiani & prudencij. Habz aut capla. cxii.

De initio impij theodosii senioris. .i.
De impie iustine exilio & valeutimiani nece. .ii.
 Qualiter theodosius eugenium tyrannum vicit. & de antipapa vsino & papa syricio. .iii.
 De vita sancti iohannis anachorite. .iiii.
 De quibusdam eius documentis. .v.
 De exemplis eius contra detractores & contra presumptuosos. .vi.
 Exemplum qualiter dyabolus temptat peccatorem de desperatione. & post victoriam de presumptione. .vii.
 Item exemplum eiusdem contra presumptuosos. .viii.
 De sanctis abbatissis sara & sinclerice & dictis earum. .ix.
 De bona indole sancti marci. .x.
 De persecutoribus quas relicta militia sustinuit. & de duobus mortuis quos suscitauit. .xi.
 De vita eius episcopali & monastica. .xii.
 De miraculis eius. .xiii.
 Item de eiusdem. .xiiii.
 Adhuc de eiusdem. .xv.
 De eiusdem ostentia & equitate. .xvi.
 Quae demouit indias & presens & absens prospiciebat. .xvii.
 Qualiter dyabolus sibi purpuratum apparenter repulit. .xviii.
 Qualiter in incendio temptatorem passus est. .xix.
 De vita sancti maurilii andeganensis. .xx.
 De quibusdam eius miraculis. .xxi.
 Item de eodem. .xxii.

De promotione eiusdem ad episcopatum. .xxiii.
 De spontaneo eius exilio pro puero mortuo sine baptismo. .xxiiii.
 Qualiter vsqueque quesitus est & inuentus. .xxv.
 Qualiter ad urbem suam rediit. & presertim puerum suscitauit. .xxvi.
 De ceteris eius miraculis. .xxvii.
 De inuentione corporum geruasii & prothasii martirum. .xxviii.
 De vita & agone sancte agnetis. .xxix.
 De morte filii presertim & eius suscitatioe et martirio virginis. .xxx.
 De his que circa sepulchrum illius gesta et visa sunt. .xxxi.
 De ceteris scriptis sancti ambrosii. .xxxii.
 Flores eiusdem de moribus episcopi. .xxxiii.
 De modestia et verecundia. .xxxiiii.
 De iusticia et beneficentia. .xxxv.
 De fortitudine et prudentia. .xxxvi.
 De bonitate et liberalitate. .xxxvii.
 De ocio fructuoso et de pietate. .xxxviii.
 De fidelitate et amicitia. .xxxix.
 De iuriis illatis ambrosio et de gestis eiusdem. .xl.
 Adhuc de gestis eiusdem. .xli.
 De vita sancti iohannis crisostomi. et libris eius. .xlii.
 Sententie eiusdem de hoc quod verus hominis bonum nullus auferre potest. diuitie vero bone sunt. .xliiii.
 Inuectio contra illos qui euangelium documenta non seruant. .xliiii.
 De vera cordis operatione quod licet haberi possit. .xlv.
 De origine sancti augustini et erroribus adolescentie eius. .xlvi.
 De studiis et eius doctrina seculari. .xlvii.
 De compunctioe et lacrimis eius. .xlviii.
 De studio eius in sacris libris et eius baptismo. .xlix.
 De libris quos ante baptismum suum scripsit. .l.
 De promotione eius in ecclesia proponenti. .li.
 Qualiter vixit in episcopali dignitate. .lii.
 De facinore theodosii in thessalonicenses commissio pro quo excommunicatus est ab ambrosio. .liiii.
 De compunctioe eius et humili postulatione ab solutione eius. et de correctione edicti et absolute theodosii. .lv.
 Quae placella imperatrix intendebat pauperibus sustentandis. ipse vero theodosius ydolis euerendis. .lvi.
 De subuersione templi iouis apud apamiam. .lvii.
 De subuersione serapis in alexandria. .lviii.
 De flagitijs tyranni sacerdotis in templo dolo commissis. .lviiii.
 De simulacro symie. et inundatione nili contra paganorum opprobrium. .lix.
 De dispersione ossium beati iohannis baptiste et reuelatione capitis eius. .lx.
 De translatione eiusdem ab alexandria in aquitaniam. .lxi.
 De prudentia poetae et quibusdam actibus hieronimi. .lxii.
 De gestis et dictis sancti arsenii abbatis. .lxiii.
 De puero nato gemello et libro eradiis de paradiso. .lxiiii.
 Narratio eiusdem de sancto isidoro alexandrino presbitero. .lxv.
 De sancto dotheo thebano. .lxvi.
 De dido alexandrino et eius narratioibus. .lxvii.
 De sanctis viris amone et pambro. .lxviii.
 De sancto ammonio et beniamin. .lxix.
 De machario egipto. .lxx.
 De alio machario alexandrino. .lxxi.

Item de eodem.	lxxii.
Adhuc de eodem.	lxxij.
De sancto moyse ethiopo.	lxxij.
De sancto eulogio monacho alexandrino & eius elefantiolo.	lxxv.
De sine veriusqz.	lxxvi.
De conuersione pauli simplicis.	lxxvii.
De demoniaco p eius sanctam simplicitatem cu- rato.	lxxviii.
De sancto paschomio scitotico.	lxxix.
De quodam sancto stephano & valente presum- ptuoso.	lxxx.
De sanctis helia & dorotheo.	lxxxii.
De sancto pachomio thabanesi & eius regula per angeluz dictata.	lxxxii.
De virgine humili & abiecta. quam sanctus pice- rius visitauit.	lxxxij.
De sancto iohanne incluso & eius spu prophe- tico.	lxxxiii.
De sancto serapione.	lxxxv.
De sancto euagio.	lxxxvi.
De sanctis effre adolio & innocentio.	lxxxvii.
De sancto philorinio psbro.	lxxxviii.
De sanctis mlieribz eustochio & melania.	lxxxix.
De sanctis elpidio siluino gaddano & helia.	xc.
De sancta siluia virgine & sancto dyocle. & ca- ptone.	xc.
De sancta virgine amata & quadā alia & melania iunioze.	xcii.
De virgine apud qua sanctus athanasius vi. anis laciuit.	xcij.
De virgine chozinthia p iuuenem a lupinari libe- rata.	xciii.
De quodam piissimo monacho. & de virgine lapsa pfecte reconciliata.	xcv.
De illa que corruptonis sue crimē in quendam le- ctorē transtulit.	xcvi.
De sancto nathanehele seniore.	xcvii.
De sanctitate cuiusdam fratris cum heraclide con- uersantis.	xcviij.
De rufino psbro & scriptis eius.	xcix.
De mutis eplis hieronimi & augustini.	c.
De claudiano poeta & flosculis eius.	ci.
De flosculis prudentij.	cii.
De iohē damasceno psbitero.	ciii.
De falso crimie in eo punico.	ciiii.
De miraculo per beatam virginem in eo demon- strato.	cv.
De nece valentiani & eugenii tyranni.	cvi.
De religiositate theodosii & sine eiusde.	cviij.

C. De initio imperii theodosii senioris.
Ex cronica sigiberti.

Oruo igitur gratiano theodosius solus im-
pauit annis xi. Cepit
autē anno domini ccc.
lxxxvii. Hugo flo-
riacensis quinto libro
Hic non imemor bene-
ficorum gratiani. in vin-
dictam eius totius ori-

entis viribus insurrexit. in constantinopolitana ve-
be pgredeus. reliquit ibidem archadiū filiū suū
impatozem. demū vero cū thessalonica puenisset.
inuenit valentiani duces in maxima tristitia cō-
stitutos. quia maximum tyrannū necessitatis cau-

sa iam suscepant. Et dum ad ytaliā pperaret. valē-
timian? ei occurrit. quem paterna pietate suscipi-
ens sese aduersus tyrannū sola fide maior nā lon-
ge vniuerso belli appatu minor pripuit Aquileie
maxim? victorie spectatoz ptefuit. & eius comes
andragatus sumā belli administrabat. Qui cum
largitimus militū copiis. & pcellenti concilio om-
nes alpium ac flumini adit? occupauisset. iudicō
dei dum nauali expeditione incautū hostem pueni-
re & obzuerē parat. sponte eadem castra deseruit
& ita theodosius nemie. sentiente ā repugnante.
vacuas hostibus transmeauit alpes. atqz aquileie
improuisus adueniens. hostē illū maximū magnū
truce ac formidabilē. & ab imanisimis etiā germa-
noz gentibus tributa ac stipendia magno terroze
nois exigentem. sine dolo & sine cōtrouersia clau-
sit cepit & occidit. Tunc valentian? recepta yta-
lia. pectus est impio. Andragat? vero comes ma-
ximi nece comperta. pcepitē sese e nauī in undas
dedit. & suffocat? est. Sicqz theodosius incruen-
tam victoriā deo dante suscepit. **II.**

C. De impie iustine exilio. & valentiani nece.
Helynandus.

Valentianus quidē a matre sua corru-
ptus. cū ambrosium pteahi. & i exilium
mitti iussisset. tanta fuit pseuerantia fi-
deliū populoz. vt animas pus amittere q̄ ep̄m
mallent. Iustina volebat vt arimēnsis oculū dēre-
ta suscipent. & hoc esse exequendū mandauit ip̄a
cū filio beniuolo timore memorie scēnis psidente.
q̄ obedire noluit. & cū ei p̄t hoc maior honor p-
mitteret. hunc ip̄m inquit quē habeo tollite. tātū
michi conscientia fidei maneat illesa. & hec dicens
ante pedes impia p̄cipientū cingulum iecit. Am-
brosius vō aduersus iugine furoze n̄ se manu desē-
debat & telo. sed ieiuniis p̄tinuatisqz vigiliis sub-
altare positus. deū sibi & ecclesie defensore p ob-
secratōnes pabat. Cūqz hec iustina in longū diuer-
sis machinis & oppugnatōibz moliret. s̄ frustra
maxim? q̄ se exuere tyranni infamiā & legitimū
p̄ncipē gestirz ostendē. datis literis impiū pte-
stāe inceptū fidez dei impugnari. & statuta catho-
lice ecclesie subzui. Et iter hec appropinqze ytaliā
cepit. Hic maxim? vt ait rufin? p andragatiū du-
cem lugdunensium. gratianū impatoze magis pro-
ditōne q̄ bello pemat. Igitur maximo ad ytaliā
pperante. iustina hoste simul impietatis p̄sentia
purgente in fugaz versa cū filio exilia q̄ dei sacer-
dotibz pabat forzita est. **III.** Hugo vbi sup. Post
hec valentian? regno restituit? extincto maxio
eiusqz filio victore quē impatoze gallis maximus
reliquerat. ipse i galliā transit. vbi cū tranquillā
republicā in pace ageret. apud viennā dolo ar-
bogasti comitis sui vt ferūt strāgulat?. atqz ut vo-
luntariā sibi ostituisse mortē putaret. laqo suspen-
sus est. **III.** Qualiter theodosius eugenium
tyrannū vicē. & antipapa vrsino. & papa syrício.

Taqz impante theodosio & interfecto
valentiano. eugenius & arbogastes in-
structas acies campis expedierāt. & al-
piū alta latera. inuitabilesqz trāitē. p̄missis calli-
de insidiis occupauerāt. & si numero vel viribus
impes. sola tamen belli positōne victores. At vō
theodosi? in sumis alpibz ostituit? exps cibi ac sō-
ni. scēs q̄ destituit? suis. nescēs q̄ alienis claus?